

Ondrej Dostál, Bratislava

Výbor NR SR pre nezlučiteľnosť funkcií
Národná rada Slovenskej republiky
Námestie A. Dubčeka 1
Bratislava

Vec: Podnet na začatie konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov

V súlade s čl. 9 ods. 2 písm. b) ústavného zákona č. 357/2004 Z. z. o ochrane verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov v znení zákona č. 545/2005 Z. z. (ďalej len „ústavný zákon“) podávam podnet na začatie konania vo veci ochrany verejného záujmu a zamedzenia rozporu záujmov.

Podnet sa týka predsedu vlády Slovenskej republiky Roberta Fica, podpredsedu vlády pre investície Ľubomíra Vážneho, podpredsedu vlády a ministra vnútra Roberta Kaliňáka, podpredsedu vlády a ministra financií Petra Kažimíra, podpredsedu vlády a ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Miroslava Lajčáka, ministra hospodárstva Pavla Pavlisa, ministra dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Jána Počiatka, ministra pôdohospodárstva Ľubomíra Jahnátka, ministra obrany Martina Glváča, ministra spravodlivosti Tomáša Boreca, ministra práce, sociálnych vecí a rodiny Jána Richtera, ministra životného prostredia Petra Žigu, ministra školstva, vedy, výskumu a športu Petra Pellegriniho, ministra kultúry Mareka Maďariča a ministerky zdravotníctva Zuzany Zvolenskej. Podnetom namietam, že vyššie menovaní ako verejní funkcionári podľa čl. 2 ods. 1 písm. c) ústavného zákona (člen vlády Slovenskej republiky) porušili všeobecné povinnosti a obmedzenia verejného funkcionára podľa čl. 4 ods. 1 a ods. 2 písm. a) ústavného zákona a neoznámili osobný záujem podľa čl. 6 ústavného zákona.

Skutkový stav

Namietaného porušenia zákonom stanovených povinností a obmedzení sa podľa môjho názoru členovia vlády mohli dopustiť tým, že na výjazdovom zasadnutí vlády, ktoré sa uskutočnilo dňa 8. októbra 2014 v Žiline, schválili uznesenie vlády, ktorým vláda odpustila mestu Žilina dlh vo výške 17,5 milióna eur. Ide o uznesenie č. 499/2014 v časti B.20, ktorým vláda ukladá podpredsedovi vlády a ministrovi financií a ministrovi hospodárstva v termíne do 30.11.2014 „realizovať v spolupráci s primátorom mesta Žilina opatrenia smerujúce k vysporiadaniu návratnej finančnej výpomoci poskytnutej mestu Žilina na základe uznesenia vlády SR č. 850/2005 na financovanie výstavby obytného súboru Krasňany zo strany štátu formou vysporiadania pohľadávky voči mestu Žilina“. Uvedené uznesenie bolo vládou schválené v rámci prerokovania bodu č. 1 *Analýza sociálno-ekonomickej situácie regiónu*

Horné Považie (okresov Bytča a Žilina) a návrhy na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti, ktorý na rokovanie predložil podpredseda vlády a minister financií Peter Kažimír.

V informácii zverejnenej na internetovej stránke vlády sa k tomu uvádza: „*Na výjazdovom rokovaní vlády ministri rozhodli aj o dedine pre manažérov automobilky KIA, ktorú mesto za štátne peniaze postavilo v roku 2006 v Krasňanoch. Keďže Žilina patrí dlhodobo medzi najzadlženejšie mestá na Slovensku, nebola schopná vrátiť štátu pôžičku vo výške 17,5 milióna eur. Aj z tohto dôvodu prijala vláda uznesenie, podľa ktorého sa vysporiada pohľadávka voči mestu a obytný súbor v Krasňanoch prejde do vlastníctva štátu. „Žilincania sa konečne zbavia tejto ťarchy,“ povedal primátor Igor Choma.*“ Primátor Žiliny Igor Choma bol tiež prizvaný na rokovanie vlády a zúčastnil sa ho.

Podľa slov premiéra Roberta Fica po rokovaní vlády malo na rozhodovanie vlády v tejto veci vplyv to, že Igor Choma je poslancom NR SR a patrí do rovnakej politickej štruktúry ako členovia vlády. Podľa správy agentúry SITA uverejnenej na internetovej stránke denníka Pravda v článku *Vláda vymaže Žiline dlh za kórejskú dedinu. Chomovi pomohlo, že je aj poslanec* Robert Fico uviedol: „*Chceme mestu Žilina pomôcť. A tu sa ukazuje, aké je nevyhnutné spolupracovať, aké je nevyhnutné, aby primátor a predseda samosprávneho kraja mali napojenie na vládne štruktúry alebo štruktúry parlamentu. A práve takéto prepojenie, že pán primátor je súčasne aj poslancom parlamentu, ale aj to, že sme spoločná politická štruktúra, umožnilo prijať takéto rozhodnutia, inak by tieto rozhodnutia boli prijímané veľmi ťažko.*“

V článku *Vláda pred voľbami odpustila Žiline obrovský dlh. Lebo je primátor zo Smeru*, ktorý bol uverejnený v denníku SME, sa k tomu uvádza: „*Vláda v stredu na výjazdovom zasadaní v Žiline schválila prevod tamojšej kórejskej dediny do vlastníctva štátu. Mestu tak štát fakticky odpustil dlh za 17,5 milióna eur. Malo ho splatiť do konca roka. Predseda vlády Robert Fico zdôraznil, že pomôcť Žiline mohli, lebo primátor Igor Choma patrí do rovnakej politickej štruktúry, ako premiér. „Inak by sa tieto rozhodnutia prijímali veľmi ťažko,“ priznal Fico. Podľa neho to ukazuje, „aké je nevyhnutné, aby primátor a predseda samosprávneho kraja mali napojenie na vládne alebo parlamentné štruktúry.“*“

Z vyššie uvedených slov predsedu vlády Roberta Fica je zrejmé, že vláda schválila uznesenie, ktorým odpustila dlh 17,5 milióna eur mestu Žilina, aj z toho dôvodu, že primátorom mesta Žilina je nominant strany SMER-SD Igor Choma, ktorý je zároveň poslancom NR SR za SMER-SD.

Ad Namietané porušenie čl. 4 ods. 1

Všeobecné povinnosti a obmedzenia verejného funkcionára sú stanovené v čl. 4 ústavného zákona. Podľa čl. 4 ods. 1 „*Verejný funkcionár je povinný pri výkone svojej funkcie presadzovať a chrániť verejný záujem. Pri výkone svojej funkcie verejný funkcionár nesmie uprednostniť osobný záujem pred verejným záujmom.*“ Podľa čl. 3 ods. 1 ústavného zákona je osobným záujmom „*na účely tohto zákona je taký záujem, ktorý prináša majetkový prospech alebo iný prospech verejnému funkcionárovi alebo jemu blízkym osobám*“. Zákon nestanovuje, že sa blízkou osobou rozumie výlučne iba blízka osoba v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka. Nemusí ísť teda len o príbuzného verejného funkcionára, či osobu, ktorá mu je inak osobne blízka. Vzhľadom na predmet a účel ústavného zákona je pojem

blízkej osoby potrebné na účely tohto zákona interpretovať širšie, teda tak, aby zahŕňal aj fyzické osoby verejnému funkcionárovi politicky blízke (napr. členovia tej istej politickej strany). Ústavný zákon podľa môjho názoru umožňuje do pojmu blízkej osoby zahrnúť aj právnické osoby, ktoré sú verejnému funkcionárovi politicky blízke (napr. tým, že verejný funkcionárom je členom politickej strany, alebo jej nominantom vo verejnej funkcii). Zužujúci výklad pojmu blízka osoba by odporoval účelu ústavného zákona. Bolo by nelogické a nesprávne, aby ústavný zákon stanovoval prednosť verejného záujmu iba pred osobným záujmom samotného verejného funkcionára a jeho najbližších príbuzných, nie aj pred osobným záujmom fyzických osôb, ktoré sú verejnému funkcionárovi blízke z hľadiska jeho politickej činnosti, resp. pred záujmom politickej strany, ktorej je verejný funkcionár členom alebo nominantom.

V predmetnom prípade existuje vzhľadom na vyššie citované verejné vyjadrenia predsedu vlády Roberta Fica o dôvodoch a okolnostiach schválenia uznesenia vlády vážne podozrenie, že Robert Fico a ďalší členovia jeho vlády pri schvaľovaní predmetného uznesenia pred verejným záujmom, ktorý spočíva v účelnom vynakladaní prostriedkov štátneho rozpočtu, uprednostnili osobný záujem. Tento osobný záujem môže spočívať v tom, že odpustenie dlhu mestu Žilina bude verejnosťou vnímané ako úspech primátora mesta Igora Chomu a môže zvýšiť jeho šance uspieť vo voľbách do orgánov samosprávy obcí, ktoré sa uskutočnia 15. novembra 2014 a v ktorých Igor Choma opätovne kandiduje za primátora mesta Žilina. Osobným záujmom, ktorý v tomto prípade uprednostnený pred verejným záujmom, je záujem Igora Chomu ako kandidáta strany SMER-SD na znovuzvolení za primátora mesta Žilina. Igor Choma ako primátor mesta Žilina za SMER-SD, poslanec NR SR za SMER-SD, člen Predsedníctva strany SMER-SD je osobou politicky blízkou Robertovi Ficovi, ktorý je predsedom strany SMER-SD, aj všetkým ostatným členom vlády, ktorí sú členmi, funkcionármi alebo prinajmenšom politickými nominantmi strany SMER-SD.

Ďalší osobný záujem, ktorý je v predmetnej veci, uprednostnený pred verejným záujmom, je záujem politickej strany SMER-SD, členstvo v ktorej spája Igora Chomu s Robertom Ficom a členmi jeho vlády. Znovuzvolenie Igora Chomu za primátora jedného z ôsmich krajských miest by bolo úspechom strany SMER-SD a prinieslo by jej politický prospech. Rovnako tak celkový úspech kandidátov strany SMER-SD vo voľbách do mestského zastupiteľstva mesta Žilina, ktorý by tiež mohol byť predmetným uznesením vlády o odpustení dlhu mestu Žilina ovplyvnený.

Záujem politickej strany SMER-SD je pred verejným záujmom uprednostnený nielen samotným schválením uznesenia vlády, ale aj tým, ako ho Robert Fico po skončení rokovania vlády verejne prezentoval a vysvetľoval. Jeho vyjadrenia svedčia o záujme uprednostňovať zo strany vlády a ďalších štruktúr štátu ovládaných stranou SMER-SD tie samosprávy miest a obcí, na čele ktorých stoja nominanti strany SMER-SD, pred ostatnými mestami a obcami v Slovenskej republike. Uprednostňovanie samospráv ovládaných nominantmi vládnej strany pred ostatnými je v rozpore s verejným záujmom a je prejavom uprednostňovania osobného záujmu (politickej strany) pred verejným záujmom.

V predmetnom prípade bol podľa môjho názoru pred verejným záujmom uprednostnený aj osobný záujem Roberta Fica a členov jeho vlády – funkcionárov, členov a nominantov strany SMER-SD, ktorý spočíval v tom, že volebný úspech Igora Chomu v novembrových komunálnych voľbách v Žiline, ako aj úspechy iných kandidátov strany

SMER-SD v iných obciach a mestách, ktoré môžu byť predmetným uznesením vlády ovplyvnené, by priniesol politický prospech aj Robertovi Ficovi ako predsedovi strany SMER-SD a členom jeho vlády ako funkcionárom a nominantom tejto strany.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadam, aby výbor preveril, či konaním Roberta Fica a ostatných členov jeho vlády v súvislosti so schvaľovaním predmetného uznesenia vlády neprišlo z ich strany k porušeniu povinnosti podľa čl. 4 ods. 1 ústavného zákona a či týmto konaním neuprednostnili osobný záujem (Igora Chomu ako osoby im politicky blízkej, strany SMER-SD ako právnickej osoby im politicky blízkej a svoj vlastný ako členov, funkcionárov a nominantov strany SMER-SD) pred verejným záujmom.

Ad Namietané porušenie čl. 4 ods. 2 písm. a)

Podľa čl. 4 ods. 2 písm. a) ústavného zákona verejný funkcionár nesmie „využívať svoju funkciu, právomoci z nej vyplývajúce a informácie nadobudnuté pri jej výkone alebo v súvislosti s jej výkonom na získavanie výhod vo svoj prospech, v prospech jemu blízkych osôb ani iných fyzických osôb alebo právnických osôb; to sa nevzťahuje na činnosť alebo úlohu, ktorá vyplýva verejnému funkcionárovi z výkonu jeho funkcie“.

Vzhľadom na vyššie uvedené považujem za evidentné, že Robert Fico a ďalší členovia jeho vlády využili pri schvaľovaní predmetného uznesenia svoje funkcie a právomoci z nich vyplývajúce na získanie výhod predovšetkým v prospech Igora Chomu ako primátora mesta Žilina a kandidáta strany SMER-SD na tento post, v prospech strany SMER-SD, ako aj nepriamo vo svoj vlastný prospech.

Na rozdiel od čl. 4 ods. 1, ktorý zakazuje uprednostňovať pred verejným záujmom osobný záujem verejného funkcionára alebo jemu blízkej osoby, čl. 4 ods. 2 písm. a) zakazuje verejným funkcionárom využívať svoju funkciu a právomoci z nej vyplývajúce nielen na získanie výhod vo svoj vlastný prospech a v prospech im blízkych osôb, ale aj v prospech iných fyzických osôb a právnických osôb. Aj v prípade zužujúceho výkladu pojmu blízka osoba v zmysle § 116 Občianskeho zákonníka by Igor Choma spadal pod pojem iná fyzická osoba a strana SMER-SD pod pojem iná právnická osoba. Pritom je jasné a úplne nespochybniteľné, že Robert Fico a ďalší členovia jeho vlády ako funkcionári, členovia a nominanti strany SMER-SD využili svoju funkciu členov vlády a právomoc schvaľovať uznesenia z nej vyplývajúcu na získanie výhody v prospech inej fyzickej osoby (Igora Chomu) a inej právnickej osoby (politickej strany SMER-SD).

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadam, aby výbor preveril, či konaním Roberta Fica a ostatných členov jeho vlády v súvislosti so schvaľovaním predmetného uznesenia vlády neprišlo z ich strany k porušeniu povinnosti podľa čl. 4 ods. 2 písm. a) ústavného zákona a či týmto konaním nevyužili svoje funkcie a právomoci z nich vyplývajúce na získanie výhod v prospech sebe blízkych osôb, či v prospech iných fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo aj vo svoj vlastný prospech.

Ad Namietané porušenie čl. 6

Podľa čl. 6 ods. 1 ústavného zákona „*Verejný funkcionár, ktorý sa zúčastňuje na rokovaní orgánu o veci, na ktorej má osobný záujem, je povinný oznámiť svoj osobný záujem*

o vec predtým, ako na rokovaní vystúpi.“ Žiadam týmto výbor, aby preveril, či Robert Fico a ďalší členovia jeho vlády, ktorí na rokovaní vlády vystúpili k predmetnému bodu programu, oznámili svoj osobný záujem o vec predtým, ako na rokovaní vystúpili, a teda či si splnili povinnosť, ktorá im vyplýva z čl. 6 ods. 1 ústavného zákona.

Návrh na rozhodnutie vo veci

Navrhujem, aby výbor NR SR v rozhodnutí konštatoval, že schválením predmetného uznesenia vlády Robert Fico a ďalší členovia jeho vlády porušili všeobecné povinnosti a obmedzenia verejného funkcionára, ktoré sú im uložené v čl. 4 ods. 1 a v čl. 4 ods. 2 písm. a) ústavného zákona.

Zároveň navrhujem, aby výbor v súlade s čl. 9 ods. 10 písm. e) ústavného zákona uložil Robertovi Ficovi a všetkým členom vlády, ktorí sa zúčastnili dňa 8.10.2014 výjazdového zasadnutia vlády v Žiline a hlasovali za predmetné uznesenie, pokutu v sume zodpovedajúcej dvanásťnásobku ich mesačného platu.

Ondrej Dostál

V Bratislave dňa 10. októbra 2014

Prílohy:

1. Analýza sociálno-ekonomickej situácie regiónu Horné Považie (okresov Bytča a Žilina) a návrhy na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti

Materiál programu rokovania vlády SR

Číslo materiálu: UV-37075/2014

Rezort: MF SR

Rezortné číslo: MF/022383/2014-44

Predkladateľ: podpredseda vlády a minister financií

Prizvaný/í: Juraj Blanár, poslanec Národnej rady SR a predseda Žilinského samosprávneho kraja

Igor Choma, poslanec Národnej rady SR a primátor mesta Žilina

Ján Podmanický, poslanec Národnej rady SR a starosta obce Stará Bystrica

Miroslav Minárčik, primátor mesta Bytča

Štefan Harant, starosta obce Veľká Čierna

Milan Janura, starosta obce Porúbka

Jozef Ďurana, starosta obce Lysica
Ladislav Čička, starosta obce Jablonov
Vladimír Macášek, prednosta Okresného úradu v Žiline
Ján Čelko, prorektor Žilinskej univerzity
Podnet: Iniciatívny materiál
Rokovanie: 127/2014, 08.10.2014, 1. bod programu
Materál: Schválený
Č. uznesenia: 499/2014

<http://www.rokovania.sk/Rokovanie.aspx/BodRokovaniaDetail?idMaterial=23932>

2. Vláda rokovala na Hornom Považí

Informácia na internetovej stránke vlády, 8.10.2014

<http://www.vlada.gov.sk/vlada-rokovala-na-hornom-povazi/>

3. Vláda vymaže Žiline dlh za kórejskú dedinu. Chomovi pomohlo, že je aj poslanec

článok agentúry SITA, Denník Pravda,

SITA | 08.10.2014 12:54, aktualizované: 15:01

<http://spravy.pravda.sk/domace/clanok/332450-vlada-odpustila-ziline-dlh-za-korejsku-dedinu/>

4. Vláda pred voľbami odpustila Žiline obrovský dlh. Lebo je primátor zo Smeru

článok Denník SME,

streda 8. 10. 2014 13:02 | Peter Kremský

<http://ekonomika.sme.sk/c/7427379/vlada-pred-voľbami-odpustila-ziline-obrovsky-dlh-lebo-je-primator-zo-smeru.html>